

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Co/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203536
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5614203536.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a JUDr. Róberta Bebčáka, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 264 29 705, proti žalovanému: A. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, XXX XX X. S., toho času XXXB D. S. V., N. N., Anglicko, v konaní o zaplatenie 306,70 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/137/2014-90 zo dňa 28.4.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/137/2014-90 zo dňa 28.4.2016 **z r u š u j e** a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozsudku okresný súd poukázal na to, že žalobca sa proti žalovanému domáhal splnenia povinnosti zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 306,70 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 306,70 Eur od 19.07.2009 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 306,70 Eur od 02.10.2009 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1,02 Eur spolu s náhradou trov konania. Žalobca pohľadávku voči žalovanému uplatnil podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 26.11.2008 na zmenkovú sumu 306,70 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 19.07.2009. Zmenka bola vystavená dňa 26.11.2008 na sumu 306,70 Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 19.07.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu. Keďže zmenková listina bola opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

2. Okresný súd uviedol, že prostredníctvom dožiadaného súdu na známu adresu v zahraničí (v Anglicku) doručil žalovanému tlačivo C Nariadenia o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (tlačivo na odpoveď). Zásielka bola žalovanému doručená v súlade s platnými predpismi Veľkej Británie dňa 25.07.2014. Do dnešného dňa žalovaný nedoručil okresnému súdu vyplnené tlačivo, ktoré mu bolo doručené. Podľa čl. 4 ods. 4 predmetného Nariadenia okresný súd na tlačive B vyzval žalobcu na doplnenie tohto tlačiva na uplatnenie pohľadávky tak, že v opise rozhodujúcich skutočností je potrebné uviesť právny dôvod záväzkového vzťahu, ktorý viedol k vystaveniu zmenky, špecifikovať žalovanú sumu uvedením presného spôsobu jej výpočtu, ako aj položiek, z ktorých pozostáva, pričom pri každej položke je potrebné uviesť výšku, dátum, právny dôvod vzniku a odôvodniť počiatok uplatneného 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy. Žalobca v podaní, doručenom okresnému súdu dňa 23.5.2014, prostredníctvom právneho zástupcu, uviedol, že poskytol okresnému súdu dostatočne jasné a primerané

informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Žalobca predložil okresnému súdu originál zmenky, zmenkové informácie preniesol presne do žaloby na uplatnenie pohľadávky, a preto neostáva z jeho strany čo doplniť alebo opraviť. Žalobca zdôraznil, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené.

3. Okresný súd v súvislosti s ďalším postupom uviedol, že v čl. 5 ods. 1 predmetného Nariadenia nenariadil pojednávania, keďže predmetom konania je vec s nízkou hodnotou sporu a konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je zásadne písomné. Okresný súd nenariadil ústne pojednávanie, keďže to nepovažoval za potrebné a ani žiadna zo strán nepožiadala o nariadenie ústneho pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené uznesením zo dňa 11.4.2016, č.k. 5C/137/2014-85, vyveseným na úradnej tabuli okresného súdu dňa 12.4.2016, t.j. najmenej päť dní pred vyhlásením rozsudku. Okresný súd vo veci vykonal dokazovanie zmenkou, podstatným obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7Er/438/2010 a zistil nasledovný skutkový stav: Žalovaný dňa 26.11.2008 v Liptovskom Mikuláši vystavil zmenku na sumu 306,70 Eur (9.239,64 Sk). Žalovaný sa zaviazal, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu 306,70 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 19.7.2009. Údaj o zročnosti je na zmenke vyznačený nasledovne: Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky sa nachádza indosament, ktorým konateľ obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. zmenku previedol na žalobcu. V ľavej dolnej časti zmenky je uvedený údaj č. zmluvy 5580838. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7Er/438/2010 bolo zistené, že dňa 28.4.2010 bola doručená okresnému súdu žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom v Bratislave, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, a to rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (SRS) vo veci oprávneného POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, proti povinnému A. K., nar. XX.X.XXXX pre vymoženie sumy 306,70 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy od 19.7.2009 do zaplataenia, zákonného úroku vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 2.10.2009 do zaplataenia a náhrady trov konania. Exekútorskému spisu bola pridelená sp. zn. EX 1902/10. Návrh na vykonanie exekúcie v označenej exekučnej veci bol spísaný pred súdnym exekútorom dňa 9.3.2010. Dňa 26.11.2008 bola uzavretá zmluva o úvere medzi veriteľom POHOTOVOSŤ, s.r.o. a dlžníkom A. K., nar. XX.X.XXXX, č. zmluvy 5580838. Podľa zmluvy o úvere sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 199,16 Eur (6.000 Sk) a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 194,20 Eur (5.760,- Sk), t.j. celkovo zaplatí čiastku 390,36 Eur (11.760,- Sk) v 12 mesačných splátkach po 32,53 Eur (980,- Sk) počnúc dňom 14.1.2009. Dlžník svojím vlastnoručným podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve dňa 26.11.2008. Súčasťou zmluvy o úvere boli aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru vyhotovené ako formulár. Podľa čl. 17 všeobecných podmienok, označeného ako dohoda o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky, vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nebola vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas, čím sa stal dlh splatný, preto spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. vyplnila ďalšie údaje zmenky, a to zmenkovú sumu 306,70 Eur a dátum začiatku úročenia od 19.7.2009. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 3.12.2010, č.k. 7Er/438/2010-16 okresný súd zastavil exekúciu a zároveň vyslovil, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.2.2011.

4. Okresný súd poukázal na ust. § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 4 ods. 6 tohto zákona, čl. 3 ods. 1 a 2, čl. 5 Smernice 93/13/EHS v spojení s čl. 6 ods. 1 tejto smernice a dospel k záveru, že žalobu žalobcu je nevyhnutné zamietnuť. Z listinných dôkazov vykonaných pred okresným súdom bolo preukázané, že pôvodný veriteľ spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. a žalovaný uzatvorili dňa 26.11.2008 zmluvu o úvere, na základe ktorej sa spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. zaviazala poskytnúť žalovanému

ako dlžníkovi sumu 199,16 Eur, ktorú sa dlžník zaviazal vrátiť spolu s poplatkom 194,20 Eur, t.j. celkovú sumu 390,36 Eur v mesačných splátkach vo výške 32,53 Eur, v počte splátok 12. Závazkový vzťah bol zabezpečený zmenkou, ktorú vystavil žalovaný podľa bodu 17 všeobecných podmienok poskytovania úverov. Z výpisu z obchodného registra, ktorý bol súčasťou exekučného spisu okresný súd zistil, že predmetom podnikania spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. V úverovej zmluve bolo uvedené, že žalovanému sa poskytol úver na výkon zamestnania. Žalobca, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno, nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že úver bol skutočne poskytnutý na uvedený účel. Žalovaný bol v zmluve označený ako fyzická osoba rodným číslom a údajom o bydlisku. Uzavretý záväzkový vzťah preto spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Okresný súd zvýraznil, že žalovaný je spotrebiteľom, ktorý pri uzavretí a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi pôvodným veriteľom spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaným, je vzťahom spotrebiteľským, a preto na tento vzťah bolo potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Či medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaným ide o spotrebiteľský vzťah, okresný súd skúmal v súlade s prijatým stanoviskom Najvyššieho súdu SR.

5. Okresný súd zistil, že zmluva o úvere neobsahovala všetky podstatné náležitosti vyžadované v ust. § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, neobsahovala dohodu o ročnej úrokovej sadzbe, o ročnej percentuálnej miere nákladov, priemernej hodnote RPMN, konečnú splatnosť úveru, preto podľa tohto zákona sa predmetný úver považoval za poskytnutý bezúročne a bez poplatkov. Indosovanie zmenky, ktoré malo za následok zmenu veriteľa, nemenilo nič na povahe záväzku, vyplývajúceho z predmetného záväzkového vzťahu. V prejednávanej veci zmenka slúžila ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu. Z európskych právnych noriem, ako aj z vnútroštátnych právnych noriem na ochranu spotrebiteľa vyplynulo, že súd bol povinný ex offo vykonávať súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa majú kogentnú povahu a špeciálny charakter a uplatňujú sa aj pred ustanoveniami napríklad obchodného práva, či zákona o zmenkách a o šekoch a inými právnymi normami. Podľa súdnych rozhodnutí preto nebolo možné izolovať zmenkový abstraktný vzťah od vzťahu spotrebiteľského. Ich vzájomný vzťah je vyjadrený aj v samotnom zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne v ustanovení § 4 ods. 6. Citované zákonné ustanovenie rieši nielen vzájomný vzťah zmenky a záväzkov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, ale súčasne vyjadruje limity, podľa ktorých je možné dlh, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečiť zmenkou. Z predložených dôkazov vyplynulo, že podmienky, pre prijatie zmenky od spotrebiteľa stanovené zákonom, neboli splnené. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platný v čase vystavenia zmenky v § 4 ods. 6, umožňoval zabezpečiť úver zmenkou, avšak za podmienok, že veriteľ mohol prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak išlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. V prejednávanej veci istina poskytnutého úveru predstavovala sumu 199,16 Eur, zmenku bolo možné vystaviť na sumu po zaokrúhlení 35,75 Eur, pričom zmenka bola vystavená na sumu 306,70 Eur. Okresný súd považoval zmluvné dojednanie, a to dohodu o vyplnení zmenky, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobovala značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Bolo zrejmé, že primárnym cieľom uzatvorenia uvedenej dohody bolo obchádzať ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky bola v rozpore s § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dohoda o vyplnení zmenky umožnila vystaviť povinnému zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, pričom zmenkovú sumu vyplní veriteľ v rozsahu všetkých jeho peňažných nárokov voči dlžníkovi, ktoré podľa uváženia veriteľa vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Takéto zmluvné dojednanie za zisteného skutkového stavu bolo neprijateľné, a tým aj neplatné podľa § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Takýto výkon práva zo strany žalobcu bol v rozpore aj s ust. § 3 Občianskeho zákonníka o dobrých mravoch. Z týchto záverov preto okresný súd žalobu zamietol.

6. O trovách súdneho konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovaný si neuplatnil náhradu trov, z obsahu spisu ich vznik nevyplýval, preto okresný súd náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca. Ako dôvody odvolania uviedol ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p. Primárne žalobca napádal postup okresného súdu, pokiaľ tento vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení na uplatnenie pohľadávky o skutočnosti, na základe ktorých bola zmenka vystavená, na základe akého právneho titulu, na základe akých skutkových okolností vznikol žalovaný záväzok, ktorý bol zabezpečený vystavenou zmenkou spolu so špecifikáciou zmenkovej istiny s uvedením jej častí. Takýto postup okresného súdu nebol prípustný. Vyplýva to z toho, že žalobca nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a vystaviteľom zmenky v tomto konaní žalovaným. Žalobca je vlastníkom cenného papiera, má zmenku, ktorú nadobudol na základe indosamentu. Žiadne iné informácie, či dokumenty žalobca k zmenke nemá a v zmysle platného právneho poriadku ani nepotrebuje mať na to, aby mohol uplatňovať práva s týmto cenným papierom spojené. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Okresný súd sa vôbec nezaoberal aplikáciou zákona č. 191/1950 Zb. a predmet sporu ignoroval. Pokiaľ okresný súd uviedol, že bol oprávnený v každom štádiu konania a v každom druhu konania skúmať z úradnej povinnosti, či sa jedná v danej veci o spotrebiteľský vzťah, tak žalobca zásadne s týmto nesúhlasil. Žalobca skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným vôbec netvrdil, teda nebol nositeľom dôkazného bremena. Okresný súd si sám vytvoril pochybnosť o tom, že by medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky a žalovaným mohol existovať iný záväzkový vzťah, než aký je predmetom tohto sporu. Okresný súd sám vykonštruoval tvrdenie, ktoré žiadal, aby žalobca preukázal. V sporovom konaní môže súd zakladať svoje rozhodnutie len na takých tvrdeniach, ktoré sú produkované sporovými stranami a nie na tvrdeniach, ktorých pôvod súd nachádza v iných konaniach a tieto tak nie sú výsledkom dokazovania. Okresný súd ignoroval ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb.. Dôkazné bremeno v zmysle tohto zákonného ustanovenia spočívalo na žalovanom a nie na žalobcovi. Pokiaľ povinný dôkazné bremeno neunesie, tak je povinný zmenku plniť. Pri kauzálnych námietkach nie je možné preniesť dôkazné bremeno zo žalovaného na žalobcu ako oprávneného. Okresný súd porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, keď prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože v tomto sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia nemali byť bez návrhu vykonané. Žalovaný na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia mohol vzniesť námietky voči zmenke, pokiaľ tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, avšak dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom, či ďalšími listinnými dôkazmi neboli navrhnuté žiadnou zo sporových strán. Vzhľadom k uvedenému preto okresný súd mal rozhodnúť len o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva na základe predloženej zmenky. Okresný súd sa k otázke vykonania iných ako navrhnutých dôkazov nevyjadril a svoj postup vôbec nezdôvodnil. Žalobca ďalej poukázal na rozsudok NS ČR zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25Cdo 1839/2000, z ktorého vyplýva, že zmenkový záväzok je úplne samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý by bol pôvodom jeho vzniku. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, abstraktný. Žalobca nesúhlasil ani s argumentáciou okresného súdu, podľa ktorej nemohol prihliadať na neprimerane vysoké príslušenstvo, a to zmenkový úrok 0,25% denne, t.j. 91,25% ročne. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozsudok Krajského súdu Nitra zo dňa 3.2.2010 sp. zn. 5Co/16/2010, v ktorom bolo vyslovené, že zmluvná pokuta vo výške 0,25% istiny za každý deň omeškania nie je neprimeraná vzhľadom na účel, ktorý zmluvná pokuta ako zabezpečovací inštitút zabezpečuje. Žalobca mal za to, že závery okresného súdu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo potvrdzuje aj uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/316/2013 zo dňa 23.01.2014. Žalobca žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že žalobe bude vyhovieť s priznaním trov súdneho konania.

8. Postupom okresného súdu bolo odvolanie žalobcu doručené žalovanému, ktorý nezaslal písomné vyjadrenie.

9. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania v medziach odvolacích dôvodov žalobcu podľa ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP a rozsudok okresného súdu zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

10. Primárne krajský súd v čase svojho konania a rozhodovania poukazuje na zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“), keďže podľa ust. § 474 CSP, ak nadobudol účinnosť dňom 01. júla 2016, tak v zmysle aj ust. § 470 ods. 1 CSP bolo nevyhnutné postupovať podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Uvedené znamená, že na posudzovanie rozsudku okresného súdu zo dňa 28.4.2016 v spojení s odvolaním žalobcu zo dňa 21.6.2016 boli aplikované ustanovenia procesno-právneho predpisu, a to Civilného sporového poriadku.

11. Podstatou odvolania žalobcu bola námietka viažuca sa na postup konania pred okresným súdom, pokiaľ tento ex offa a bez tvrdení, resp. námietok žalovaného prihliadol na skutočnosti a dôkazy z iných konaní, na ktoré dôkazy okresný súd bral zreteľ bez toho, aby sa stali predmetom dokazovania pred okresným súdom, ak navyše neboli označené ani jednou zo sporových strán. Podľa názoru žalobcu, ak neboli označené iné dôkazy, než tie, ktoré vyjadril žalobca v podanom návrhu, a to doloženie zmenky, tak potom mohlo byť konané len na základe Nariadenia a podľa zákona č. 191/1950 Zb., t.j. návrhu žalobcu malo byť rozsudkom vyhodené.

12. Z dôvodu, že žalobca v odvolaní namietal postup okresného súdu v rovine vykonávaného, resp. nevykonávaného dokazovania, sa krajský súd oboznámil s priebehom konania pred okresným súdom od momentu doručenia žaloby na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 17.04.2014 a zistil, že žalovaný na doručené Tlačivo C nereagoval. Vo veci bolo uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/137/2014-85 zo dňa 11.04.2016 oznámené verejné vyhlásenie rozsudku bez nariadenia pojednávania na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, Tomášikova 5, v pojednávacej miestnosti č. 143/ I. poschodie, dňa 28.04.2016 o 12,30 hod.. V spisovom materiáli je na č.l. 86 spisu žurnalizovaná zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku. Z napadnutého rozsudku okresného súdu, z jeho odôvodnenia vyplývalo, že okresný súd sa oboznamoval aj s dôkazmi vyplývajúcimi z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7Er/438/2010. Výslovne okresný súd uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie zmenkou, podstatným obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7Er/438/2010. Dôkazy, na ktoré prihliadol okresný súd v rámci svojho rozhodovania, tak neboli vykonávané na nariadenom pojednávaní, keďže vo veci bolo len verejné vyhlásenie rozsudku okresným súdom. Z dôvodu takéhoto postupu okresného súdu, t.j. keď bolo prihliadané na dôkazy, ktoré neboli vykonávané na nariadenom pojednávaní, bolo potrebné zo strany krajského súdu poukázať na to, že účelom práva sporovej strany je vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie. Aktivita sporovej strany pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena danej sporovej strany. Okresný súd bez nariadenia pojednávania sa oboznámil výlučne sám s dôkazmi, ktoré vyplývali z exekučného spisu sp. zn. 7Er/438/2010 bez toho, aby tieto dôkazy boli vykonané na nariadenom pojednávaní za účasti sporových strán, preto takýmto spôsobom bolo upreté právo žalobcu splniť si svoju povinnosť tvrdenia, dôkaznú povinnosť, možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom a k posúdeniu nároku, keď okresný súd prihliadol na ochranu žalovaného ako spotrebiteľa ex offa. V rámci nového konania pred okresným súdom ako súdom prvej inštancie bude preto potrebné zachovať práva žalobcu v rovine vykonávaného dokazovania a rovnako aj práva žalovaného ako druhej sporovej strany.

13. Krajský súd uvádza, že pokiaľ aj žalovaný v tejto sporovej právnej veci neuskutočnil námietky proti žalobcovým nárokom a okresný súd ex offa sa zaoberal vzťahom, ktorý mal väzbu k vystavenej zmenke žalovaným, tak tento postup, ktorý zvolil okresný súd, len reagoval na vyvíjajúcu sa rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, za vzatia do úvahy Spoločného stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93. V zmysle tohto spoločného stanoviska vyplýva ...„Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených

námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

14. Pokiaľ Krajský súd v Žiline ako súd odvolací konal a v predchádzajúcich rozhodnutiach vydaných pred 20. októbrom 2015 vychádzal primárne zo zmenkového charakteru uplatneného nároku v kombinácii s účelom Nariadenia bez prihliadnutia ex offo na možný spotrebiteľský charakter kauzy stojacej za zmenkou, tak v danom momente tohto konania a rozhodovania bolo potrebné vychádzať z vývoja rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike v dotknutých veciach, ktorú zjednocuje prijaté Stanovisko vo veciach občiansko-právnych a obchodných č. 93 publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015 ako Spoločné stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Práve s ohľadom na princíp právnej istoty, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného rozhodovania súdov v totožných či obdobných veciach, potom aj Krajský súd v Žiline ako súd odvolací bol povinný rešpektovať relevantnú judikatúru ako aj prijaté zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Požiadavka právnej istoty automaticky neznamená to, že sa nemôže vyvíjať judikatúra najvyššieho súdu, čo platí aj k rozhodovacej praxi odvolacieho súdu.

15. Krajský súd v tejto veci poukazuje na spoločné stanovisko, z ktorého zdôrazňuje, že „pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Rigidná aplikácia ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. § 17 obsahuje úpravu podľa ktorej, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný.“ „Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlada právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR“.

16. Na základe vyššie uvedených zhodnotení, záverov bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

17. Okresný súd v novom konaní bude postupovať v zmysle uvedeného právneho názoru krajského súdu a vo vecno-právnej rovine bude dokazovanie vykonávané na nariadenom pojednávaní s tým, že bude rešpektovaná vyvíjajúca sa rozhodovacia činnosť všeobecných súdov za vzatia do úvahy Spoločného stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa

vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93.

18. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

19. Podľa ust. § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne

posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.